

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput V. Homo vetus reddit animum ex deformi pulchrum, inspiciendo
sepulchrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

CAPUT V.

Homo vetus, reddit animum ex deformati pulchrum, inspiciendo sepulchrum.

*M*aria stabat ad monumentum, plorans. [a] Quid mulier facis ad monumentum? quid quæris in sepulchro? Quæro, quem amisi, dilectum. Sed ille jam abiit, evasit; erupit: abiit è vita; evasit è mundo? erupit è tumulo. Quid vitæ Auctorem quæris inter mortuos? Quia nusquam, dum perditus est, vel certius quæritur, vel citius invenitur Auctor vitæ, quam in loco mortis. Si mortem contempleris, morietur in te mundus; nascetur Christus. Sepulchrum, natale est solum omnium Virtutum. Cæmeterium, est Christianæ Philosophiæ gymnasium. Urna illa feralis, schola est, in qua uti docentur omnes Virtutes; ita & dedocentur omnia vitia. Descende in hanc arenam; prodebis inde non indecoro pulvere sordidus,

a Joan. 20.

didus , dum intelliges te è pulvere
 conflatum , in pulverem brevi rever-
 surum. Imitare hanc mulierem, ne sis
 effæminatè mulierosus , ut evadas vir.
Maria stabat ad monumentum. Tu, qui
 tam pertinaciter stetisti in via pecca-
 torum ; sta cum Maria ad monu-
 mentum. Brevi jacebis in monumen-
 to : sta priùs ad monumentum, ut illic
 suis momentis ponderes ultimum , à
 quo æternitas pendet momentum.
 Sta ad monumentum , dum vita agi-
 tat pedes : sta , antequam morte ca-
 das : sta, dum tempus fugit; dum cur-
 ris ad metam , dum properas ad do-
 mum Æternitatis. Doctior evades ,
 stando ad monumentum cadaveris ;
 quàm frequentando lyceum Aristote-
 lis : utilius tibi erit stare ad monu-
 mentum ; quàm studere in musæo ,
 sedere in caupona , ambulare per fo-
 rum , venari per silvas , stertere in le-
 cto , quiritari in curia. Hoc enim lo-
 cò , nullus est vitiis locus. Sta ad mo-
 numentum , in quo jacebis , sine voce
 mutus ; sine auditu , surdus ; sine visu ,

cæcus; sine motu, rigidus; sine calore frigidus; sine sensu, stupidus; sine vita, mortuus. Sta ad monumentum, in quo putebis, fætebis, contabesces, computresces: in quo putore, & fænie difflues, à vermibus corroderis, & tandem in cineres convertereris. Stanti ad tumulum, cadent tibi de capite, quibus coronatus es, rosæ; diffluet è manibus, quam tenes, testudo, & cythara; quiescent agiles, quibus solum pulsas, pedes; conticescet arguta, quâ epithalamia concinis, lingua; claudes vagos, quibus vana intueris, oculos. Ad tumulum confundetur Superbia; submittet se Arrogantia; obmutescet Jactantia; pallescit Audacia; frigebit Luxuria. Contemplatio sepulchri, vitiorum omnium erit sepulchrum. Stans ad sepulchrum, hæc Jobi verba menti imprime: [a] *Dies mei abbreviabuntur; & solum mihi superest sepulchrum.* Post exactam olim infantiam, pueritiam, adolescentiam, Juventutem, Sen-

a Job. 17. 10.

tutem, & omnes ætatis partes; post
 tot labores, curas, sollicitudines, co-
 natus, studia, contentiones; post tot
 gaudia, convivias, tripudia, specta-
 cula, certamina, victorias, trium-
 phos; post sanitatem, morbos, ulti-
 mum halitum, postremum momen-
 tum, mortem denique, post omnia,
 unum superest omnibus. Quid il-
 lud? Respondeat, cujus responsum est
 velut effatum: *Solum mihi superest se-
 pulcrum.* Ecce hîc tuum, ô Rex pala-
 tium? tua, ô Princeps, Basilica! tua,
 ô Consul, curia, tuum Causidice, fo-
 rum, tuum, Advocate, musæum; tu-
 um, Philosophe; Lyceum; tua Magi-
 ster, schola, tuus, ô miles, campus; tua
 Orator, rostra; tuum, Concionator,
 pulpitum, tuum, Cœnobita, clau-
 strum; tuum, Sacerdos, Templum; tua
 denique, ô homo domus? post obi-
 tos agros, vicos, oppida, provincias,
 regiones; post lustrata omnia terra-
 rum loca, unus tibi superest locus:
 quis ille? loculus, tumulus, angusta
 trium ulnarum caverna; angustior

quatuor palmorum urna. Postquam vixisti diu super terram; unum superest, ut jaceas sub terra. Et hæc omnia tibi brevi evenient. Audi enim Job: [a] *De utero translatus ad tumulum.* Cuicumque contigit concipi in utero; ei necesse & jacere aliquando in tumulo: *De utero ad tumulum*; hoc est, de angustiis, ad angustias; de tenebris, ad tenebras; de carcere ad carcerem. Totum verò quod intercedit inter uterum, & tumulum, vitæ spatium, quantum est? Vix tantum, quantum est in loco punctum; in tempore momentum; in re minima, quid minimum? hoc est, propè nihilum. Et in hoc puncto loci, & momento temporis, quid agimus? quid non agimus? qualia agitamus? Inter omnia porrò quæ agis, ne actum agas, hoc est, frustra vivas: Sta sæpè ad monumentum; & cogita, post omnia quæ egimus, diximus, cogitavimus, hoc erit postremum, cadere in sepulchrum, Hic est nostræ fabulæ

a Job. 10. 39.

læ ultimus actus nostræ Scenæ Epilogus; nostri operis colophon, omnium dictorum epiphonema, omnium gestorum clausula, omnis consummationis finis. Hæc cogita; & pervenies in vitæ fine, ad ultimum tuum finem.

P R A X I S.

Quodlibet horæ sonantis præludium, fit tibi quasi ad pugnam incedendam classicum, & adhortatio ad vitæ novæ exordium. Quâlibet hora insonet auribus tuis illa Spiritus Sancti tuba (a) *Hora est, jam nos de somno surgere. Surge ergo, qui dormis. Die tibi ipsi, quod familiare S. Terefiæ: Jam sum una hora vicinior morti, sepulchro, æternitati. Si horam, quæ sequitur, impenderis cum animi questu, cum magno meritorum cumulo, quanto exultabis gaudio? Si daretur æternitatis vel in cælo, vel in orco incolæ, frui unâ nostri temporis horâ: quomodo illam infumeret! Iste ut augeter gloriam, hic ut evaderet poenam. Non est in hora momentum,*

C 4

quod

a Rom. 12. 11. Eph. 5. 14.

quod non sit infiniti momenti: quia quolibet momento potest operari æternum gloriæ pondus. Et hoc non ponderas?

CAPUT VI.

Novus homo, nova videt, audit, intelligit, dum sepulchra inspicit.

UT veluti homo novus, nova omnia facias, necesse est, nova videas, audias, intelligas. Hoc, quod est necessarium, nancisceris, si non modo stes ad monumentum foris, & aspicias, sed inspicias. Cùm enim dixisset Joannes de Maria: (a) *Stabat ad monumentum foris; sequitur, Inclinauit se, & prospexit in monumentum.* Qui ergò steteris ad monumentum, inclinate, prospice in monumentum. Tu ergò Rex, descende de tuo solio; Princeps, de throno; Judex, de tribunalis; Senator, de subselliis; tu superbe, descende de tuo fastigio, & inclina te, ut declines à malo. Ad quid? inclinate ad terram, ad ultimam tuam domum

a Joann. 20. 11.